

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE
Povjerenstvo za praćenje i unaprjeđenje rada
tijela kaznenog i prekršajnog postupka te
izvršavanja sankcija vezanih za zaštitu od
nasilja u obitelji

KLASA: 701-01/17-01/2594

URBROJ: 514-05-01-02-02/02-22-76

Zagreb, 29. lipnja 2022.

PREDMET: Izvješće o radu Povjerenstva za praćenje i unaprjeđenje rada tijela
kaznenog i prekršajnog postupka te izvršavanja sankcija vezanih za
zaštitu od nasilja u obitelji za 2021. godinu

Povjerenstvo za praćenje i unaprjeđenje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka te izvršavanja sankcija vezanih za zaštitu od nasilja u obitelji (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), osnovano je odlukom ministra pravosuđa (KLASA: 701-01/17-01/2594, URBROJ: 514-16-01-02-02-17-12, od 2. siječnja 2018. godine.), na temelju odredbe članka 21. stavka 1. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji („Narodne novine“ br. 70/17., 126/19., 84/21). Članovi/članice Povjerenstva su iz redova sudaca, državnih odvjetnika, odvjetnika, državnih službenika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa, ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi, ministarstva nadležnog za poslove zdravstva, ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja te predstavnika civilnog društva.

Na temelju članka 21. stavka 3. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (u daljnjem tekstu: ZZNO) i članka 6. Poslovnika o radu Povjerenstva za praćenje i unaprjeđenje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka te izvršavanja sankcija vezanih za zaštitu od nasilja u obitelji („Narodne novine“, br. 37/18), donosimo pregled prekršajnih djela nasilja u obitelji i kaznenog djela nasilja u obitelji iz članka 179.a Kaznenog Zakona („Narodne novine“, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21) za 2021. godinu.

Prekršajna djela nasilja u obitelji u 2021. godini

Pravilnikom o načinu prikupljanja, obrade i dostave statističkih podataka i izvješća iz područja primjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji („Narodne novine“, br. 31/18.) propisano je da su policija, državno odvjetništvo, sud, centri za socijalnu skrb, zdravstvene ustanove i odgojno-obrazovne ustanove kao tijela nadležna za postupanje prema Zakonu dužni,

jrsobJdd2UajsrkQy5nTA

putem obrazaca koji su sastavni dio ovog Pravilnika, dostavljati objedinjena godišnja izvješća iz svog djelokruga Povjerenstvu do kraja ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, u pisanom i elektroničkom obliku.

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske:

Prema članku 10. ZZNO i podacima o stanju, kretanju i nekim obilježjima nasilja u obitelji u 2021., a sukladno dostavljenim podacima Ministarstva unutarnjih poslova koje je nadležno za objedinjavanje evidencije koju vode policijske uprave, zbog prekršaja nasilja u obitelji prijavljeno je 8.368 osoba (8.539 u 2020.) od kojih 6.402 muškaraca i 1.966 žena. Evidentirano je ukupno 1.620 recidivista/ica (ranije osuđenih) prekršajnog djela nasilja u obitelji (1.848 u 2020.). U prekršajnim postupcima predloženo je izricanje sveukupno 7.215 zaštitnih mjera (2.001 obveznog psihosocijalnog tretmana, 3.367 zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhođenja žrtve nasilja u obitelji, 611 udaljenja iz zajedničkog kućanstva te 1.236 zaštitnih mjera obveznog liječenja od ovisnosti). Policija je provela ukupno 1.289 zaštitnih mjera koje su joj sukladno ZZNO stavljene u djelokrug rada (1.077 zaštitnih mjera zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhođenja žrtve nasilja u obitelji te 212 zaštitnih mjera udaljenja iz zajedničkog kućanstva).

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske:

Prema podacima Državnog odvjetništva Republike Hrvatske koje je nadležno za objedinjavanje evidencija koje vode općinska državna odvjetništva, u 2021. godini zbog prekršaja nasilja u obitelji podneseni su optužni prijedlozi protiv 26 okrivljenika, od toga protiv 18 muškaraca i protiv 8 žena. U 2020. godini bilo je podneseno 19 optužnih prijedloga. Šest optužnih prijedloga podneseno je za tjelesno nasilje prema članku 10. ZZNO, 14 za tjelesno kažnjavanje ili drugi načini ponižavajućeg postupanja prema djeci te 6 za psihičko nasilje.

Ministarstvo pravosuđa i uprave Republike Hrvatske:

Prema podacima Ministarstva pravosuđa i uprave koje je nadležno za objedinjavanje evidencije koju vode sudovi, u 2021. godini za prekršajna djela nasilja u obitelji okrivljeno je 6.881 osoba, od kojih 5.411 muškaraca i 1.470 žena. U 2020. godini okrivljeno je 5.697 osoba, od kojih 4.623 muškaraca i 1.074 žena. U 2021. godini prema 1.698 počinitelja/ica izrečena je uvjetna kazna zatvora (1.388 muškaraca, 310 žena), 408 počinitelja/ica izrečena je bezuvjetna kazna zatvora (383 muškaraca i 25 žena), 3.281 počinitelja/ica kažnjeno je novčanom kaznom (2.651 muškaraca i 630 žena) dok je prema 139 počinitelja/ica izrečena posebna obveza uz uvjetnu osudu (118 muškaraca i 21 žena) te 1.757 zaštitnih mjera (1.521 muškarca i 236 žena).

U 2021. godini evidentirano je 6.248 žrtava (6.770 u 2020.), od kojih ističemo 834 žrtava starije životne dobi (546 žena i 288 muškaraca), 546 žrtava djece (276 ženske djece i 270 muške djece) te 7 žrtava s invaliditetom (4 žene i 3 muškaraca).

Prema evidenciji Ministarstva pravosuđa i uprave za 2021. (Uprave za kazneno pravo), zaštitna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana koju izriče sud u prekršajnom postupku provedena je u cijelosti prema 193 osobe.

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike Republike Hrvatske:

Prema podacima Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike koje objedinjava evidencije koju vode centri za socijalnu skrb, u 2021. godini broj prijava povodom saznanja o nasilju u obitelji koje je centar za socijalnu skrb podnio policiji, iznosio je ukupno 4.383 (4.191 u 2020.), od kojih prijava sumnje na nasilje 2.234 (1.982 u 2020.) te prijava nasilja 2.149 (2.209 u 2020.). Što se oblika nasilja tiče, najčešće je psihičko nasilje, 3.776 evidentiranih slučajeva, istovremeno više vrsta nasilja 3.112, tjelesno nasilje 1.923, tjelesno kažnjavanje ili drugi načini ponižavajućeg postupanja prema djeci 756, ekonomsko nasilje 294, zanemarivanje potreba osoba starije životne dobi 255, spolno uznemiravanje 142, zanemarivanje potreba osoba s invaliditetom 81.

Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske:

Prema podacima Ministarstva zdravstva za 2021. godinu koje objedinjava evidencije koje vode zdravstvene ustanove, broj prijava koje je zaprimio Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje od strane doktora medicine i dentale medicine u slučaju ozljede nanosene od strane člana obitelji, odnosilo se na 595 žrtava (701 u 2020.), od kojih 418 žena (471 u 2020.) i 177 muškarca (230 u 2020.). 21 žrtva nasilja u obitelji bila je upućena na liječenje (33 u 2020.), od kojih 14 žena (23 u 2020.) i 7 muškaraca (10 u 2020.). 802 žrtve nasilja u obitelji upućene su na liječenje u psihijatrijsku ustanovu (733 u 2020.), od kojih 698 na ambulanto liječenje (451 žena i 247 muškaraca) te 104 na bolničko liječenje (85 žena i 19 muškarca). U Ministarstvu zdravstva prati se i broj počinitelja upućenih na liječenje u zdravstvenu ustanovu. Ukupno ih je u 2021. na liječenje u psihijatrijsku ustanovu upućeno 991 (136 žena i 853 muškarca), od čega 644 ambulantly (82 žene i 562 muškarca) i 347 bolničko (56 žena i 291 muškarac). U 2020. ukupan broj počinitelja nasilja upućenih na liječenje u psihijatrijsku ustanovu bio je 853, od čega 117 žena i 736 muškaraca.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske:

Prema podacima Ministarstva znanosti i obrazovanja nadležnog za objedinjavanje evidencija koju vode odgojno-obrazovane ustanove u 2021. godini, 9 ustanova je zaprimilo obavijesti o nasilju u obitelji (12 u 2020.), od kojih 4 osnovne škole, 4 srednje škole i 1 dječji vrtić. Broj postupanja u kojem je ministarstvo pružilo podršku odgojno-obrazovnim ustanovama iznosio je 9. Broj prijava nasilja u obitelji koje su odgojno-obrazovne ustanove uputile nadležnim državnim tijelima iznosio je 38 (58 u 2020.), od kojih 9 Ministarstvu znanosti i obrazovanja, 6 nadležnoj policijskoj postaji, 7 nadležnom centru za socijalnu skrb, 6 osnivaču odgojno-obrazovne ustanove, 4 nadležnom liječniku školske medicine, 5 uredu državne uprave i 1 ostalima.

Kazneno djelo nasilje u obitelji iz članka 179.a Kaznenog zakona u 2021. godini

U predmetnom izvješću navodimo osnovne statističke podatke za 2021. godinu u odnosu na kazneno djelo nasilje u obitelji iz članka 179.a Kaznenog zakona kojima raspolažu Ministarstvo pravosuđa i uprave te Ministarstvo unutarnjih poslova.

Prema podacima Ministarstva pravosuđa i uprave u odnosu na kazneno djelo nasilje u obitelji iz članka 179.a Kaznenog zakona, u 2021. godini zaprimljeno je 775 predmeta (639 u 2020.). Sudovi su donijeli 373 pravomoćne odluke (268 u 2020.) i to: 331 osuđujuću presudu,

4 oslobađajuće presude, 20 utvrđujućih presuda (neubrojivi), 2 odbijajuće presude, 11 obustava postupka te 5 ostalih odluka.

Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova u odnosu na kazneno djelo nasilje u obitelji iz članka 179.a Kaznenog zakona u 2021. godini, ukupno je 1.661 ovih kaznenih djela počinjeno na štetu članova obitelji i bliskih osoba (1.578 u 2020.), od kojih su 1.430 žrtve žena te 231 žrtva muškarci.

Zaključak o stanju i kretanju pojavnosti nasilja u obitelji te potrebne mjere

Statistički podaci upućuju na značajan porast broja žrtava starije životne dobi u odnosu na prethodnu godinu, 834 u 2021. (314 u 2020.) kao i porast broja žrtava djece, 546 u 2021. (341 žrtava djece u 2020.). Osoba starije životne dobi je osoba u dobi od 65 i više godina života, dok je dijete osoba koja nije navršila osamnaest godina života (ZZNO).

Prikazani podaci upućuju na blagi pad broja prijavljenog nasilja u obitelji u prekršajnopravnom području suđenja, u odnosu na prethodnu godinu te porast nasilja u obitelji u kaznenopravnom području uključujući porast pravomoćnih sudskih odluka koje su donijeli sudovi u 2021. godini.

Zakonodavnopravni okvir je tijekom 2021. godine izmijenjen s ciljem unaprjeđivanja sustava procesuiranja i kažnjavanja nasilja u obitelji te zaštite žrtava.

Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 84/21), koji je stupio na snagu 31. srpnja 2021., prošireno je značenje izraza bliske osobe, tako da izraz bliska osoba, u smislu Kaznenog zakona, sada obuhvaća i sadašnjeg ili bivšeg partnera u intimnoj vezi. Predmetno proširenje je u odnosu na navedenu kategoriju osoba rezultiralo snažnijom kaznenopravnom zaštitom tih osoba. Na taj način postići će se kažnjavanje počinitelja za kvalificirani oblik pojedinih kaznenih djela, koja imaju propisanu kao kvalifikatornu okolnost počinjenje prema bliskoj osobi (npr. teško ubojstvo, tjelesna ozljeda, teška tjelesna ozljeda, otmica itd.). Kod određenih kaznenih djela, značenja izraza bliske osobe rezultirat će kaznenim progonom počinitelja po službenoj dužnosti u slučaju počinjenja kaznenog djela na štetu sadašnjeg ili bivšeg partnera u intimnoj vezi (npr. tjelesna ozljeda, prisila). Revidirane su sigurnosne mjere obveznog psihosocijalnog tretmana, udaljenja iz zajedničkog kućanstva i zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti koje se od sada izriču obvezno. Sigurnosna mjera zaštitnog nadzor od sada se izriče prilikom donošenja presuda, a ne po slovu zakona. Ta promjena rezultirala je time da kršenje izrečene mjere predstavlja kazneno djelo neizvršavanja sudske odluke.

Zakonom o dopuni Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji („Narodne novine“, broj 84/21), koja je stupila na snagu 31. srpnja 2021., proširen je krug osoba na koje se Zakon primjenjuje prema sadašnjim ili bivšim partnerom u intimnoj vezi te je na taj način postignuto usklađenje sa Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona kojim je prošireno značenja izraza „bliske osobe“.

Nasilje u obitelji nije problem samo počinitelja i žrtve, ono nije privatna stvar već javno društveni problem. Potrebno je nastaviti provoditi politiku nulte tolerancije na nasilje u obitelji uz osvješćivanje javnosti o prisutnosti nasilja u obitelji i stvaranju okruženja u kojem se nasilje prijavljuje, a žrtva osnažuje da aktivno traži pomoć. Integrirani pristup i suradnja jedini je ispravni put suzbijanja nasilja u obitelji i pružanja sustavne podrške žrtvama. Suradnjom i

aktivnim pristupom svih uključenih u borbi protiv nasilja u obitelji kroz dijalog i partnerstvo s organizacijama civilnog društva možemo djelovati učinkovito i pravodobno da bi broj slučajeva nasilja u obitelji ubuduće bio manji. Integrirani i koordinirani odgovor svih institucija, civilnog društva te osviještenosti svih građana o posljedicama nasilja u obitelji, može dati konkretne rezultate.

Kako bi sustav zaštite od nasilja u obitelji ostvario svoju temeljnu svrhu i učinkovitost potrebno je permanentno raditi na njegovoj cjelovitosti i usklađenosti, jačanju i unaprjeđenju međuresorne suradnje svih nadležnih tijela koja postupaju u slučajevima nasilja u obitelji kao i organizacijama civilnog društva. Pored navedenog, potrebno je i nadalje kontinuirano provoditi edukacije stručnjaka u području zaštite od nasilja u obitelji, te nastaviti na aktivnostima senzibiliziranja javnosti za problematiku nasilja u obitelji kao i daljnjem razvijanju sustava zaštite i pomoći žrtvama. Posebice je važno žrtvi u što kraćem roku pružiti odgovarajuću zaštitu i pomoć te spriječiti sekundarnu viktimizaciju u postupanju prema žrtvi, ne samo od strane počinitelja nego i svih nadležnih tijela. Odgovor društva na nasilje treba obuhvatiti i aktivne, učinkovite mjere prema počinitelju kako bi se spriječilo njegovo nasilno ponašanje u budućnosti uz promjenu vrijednosnog sustava u cilju nenasilnog rješavanja sukoba i povećanja sigurnosti članova obitelji.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

25
Snježana Oset

jrsobJdd2UajsrkQy5nTA

